

VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Předmět dokumentu: V. úplná aktualizace územně analytických podkladů správního obvodu ORP Vodňany, včetně rozboru udržitelného rozvoje území správního obvodu ORP Vodňany

Zpracovatel: odbor výstavby a územního plánování Městského úřadu Vodňany,
nám. Svobody 18/I, 389 01 Vodňany

Zpracoval: Mgr. Edita Hoštičková, *referentka odboru výstavby a územního plánování*
Ing. Aleš Dvořák, *referent odboru výstavby a územního plánování*
(oprávněná úřední osoba pořizovatele)
Ing. Věra Černá, *vedoucí odboru výstavby a územního plánování*

Zpracováno dne: 23. listopadu 2020

OBSAH:

I.) CHARAKTERISTIKA OBCE	4
II.) HODNOTY V ÚZEMÍ.....	10
II.) POZITIVA A NEGATIVA V ÚZEMÍ.....	11
III.) ZJIŠTĚNÍ A VYHODNOCENÍ ZÁMĚRŮ NA PROVEDENÍ ZMĚN V ÚZEMÍ.....	12
IV.) URČENÍ PROBLÉMŮ K ŘEŠENÍ V ÚPD.....	13
IV.I.) OSTATNÍ PROBLÉMY NEVYZNAČENÉ V GRAFICE	17

I.) Charakteristika obce

Typ obce	Obec
Kraj	Jihočeský
Okres	Strakonice
Obec s rozšířenou působností	Vodňany
Pověřený obecní úřad	Vodňany
Počet částí obce	Bílsko, Netonice, Záluží
Katastrální území	Bílsko u Vodňan, Netonice, Záluží u Vodňan
Katastrální plocha (ha)	1 132
Počet obyvatel (k 1. 1. 2019)	199

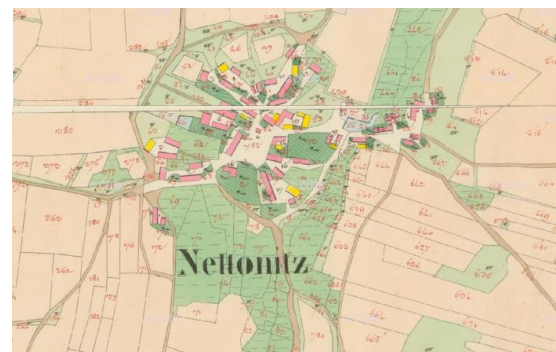
Jihočeská obec Bílsko se nachází na hranici se správním obvodem obce s rozšířenou působností (SO ORP) Strakonice. Obec leží v severozápadní části SO ORP Vodňany. **Bílsko se skládá ze tří katastrů** (Bílsko, Netonice a Záluží), přičemž jejich celková výměra je 1 132 ha.

V Bílsku bylo v roce 2019 evidováno **199 obyvatel** (včetně Netonic a Záluží). **První písemná zmínka o obci je z roku 1352.**

Struktura osídlení

Ve všech místních částech Bílska došlo od dob stabilního katastru k vybudování zemědělských areálů. **K rozvoji bydlení došlo především v Bílsku. V Netonicích a Záluží téměř k žádné změně nedošlo. Bydlení je ve všech sídlech realizováno především v zemědělských usedlostech** a spíše než k rozvoji obce „na zelené louce“ dochází k **zahušťování zástavby**.

Z pohledu způsobu založení a typu půdorysu vesnic lze všechna sídla charakterizovat jako **návesní vesnice**, zejména z výkresů stabilního katastru z let 1824-1843 je to patrné, na současných ortofotech již tento charakter není tolik zřetelný.

Dostupnost a vybavenost obce

Dominantou obce je kostel s původní farou (nyní víceúčelový objekt). Bílsko disponuje pouze základními objekty občanské vybavenosti tj. **obecní úřad, obchod se smíšeným zbožím, obecní hostinec se společenským sálem, místní knihovna a sportovní hřiště**. V obci mají dále sídlo dobrovolní hasiči. **V každé místní části obce je autobusová zastávka.**

Pošta, základní škola, obchody a ordinace lékaře jsou pro osady Bílsko, Netonice a Záluží v blízkém Bavorově, kam obyvatelé dojíždí za základními občanskou vybaveností. Osada Netonice leží ve školském spádovém obvodu obce Cehnice v sousedním ORP Strakonice.

Za dalšími službami dojíždějí obyvatelé do Vodňan (12,4 km), Písku (20,8 km), Strakonice (21,1 km) nebo Českých Budějovic (47,7 km).

Z **hodnocení standardu dostupnosti vybrané veřejné infrastruktury** vyplývá, že není potřeba vymezovat nové plochy ani zřizovat nová zařízení, neboť **Bílsko splňuje tyto vybrané standardy dostupnosti.**

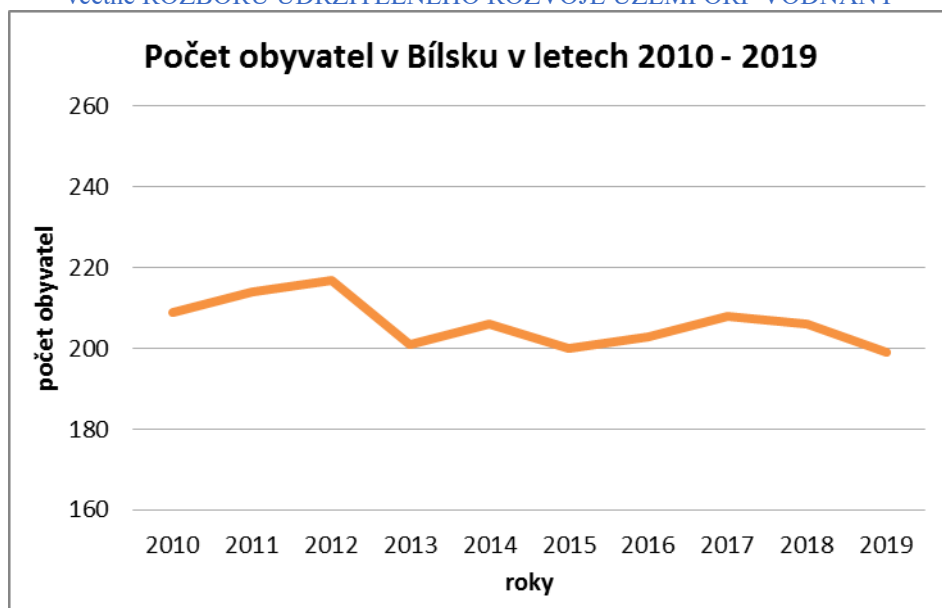
Cestovní ruch a rekreace

Okolní krajina nabízí prostor pro **pěší a cyklo turistiku**, Bílskem prochází **cyklotrasa č. 1074 Bavorov – Ražice po silnici II. třídy**, na které je hustý provoz. Značené trasy pro pěší, zejména z center zastavěných území částí obce k turistickým trasám vedeným za hranicemi správního území obce chybí. Na území obce se dále nachází **bloky** orné půdy a travní porost, **které omezují prostupnost krajiny** po komunikacích vhodných pro pěší a cyklisty do některých okolních sídel, z části obce je rovněž nedostatečný přístup ke Skočickému hradu.

Z památek se zde nachází **kostel sv. Jakuba Většího v Bílsku, kapličky v Záluží a Netonicích**. Obecně jsou však některá zastavěná území částí obcí v neuspořádaném a neupraveném stavu.

Obyvatelstvo

Počet obyvatel byl mezi lety 2010 a 2019 vzhledem k malé velikosti obce relativně rozkolísaný, nejvíce obyvatel žilo v Bílsku včetně Netonic a Záluží v roce 2011, nejméně **v roce 2019 kdy v této obci bylo 199 obyvatel**. Což je velký rozdíl vůči stavu před sto lety kdy v roce 1921 žilo v Bílsku 585 obyvatel (včetně Netonic a Záluží). V roce 2011 žilo v samotném Bílsku 136 obyvatel, v Netonicích 48 a v Záluží 31. Což je velký rozdíl např. oproti roku 1869 kdy mělo Bílsko 220 obyvatel, Netonice 164 a Záluží 167. **Bílsko se svými místními částmi patří relativně k nejztrátovějším obcím SO ORP Vodňany** v porovnání posledních deseti let. Poslední dva roky (2017, 2018) patří jako u řady obcí ke ztrátovějším. Tato ztráta není dána jen jedním faktorem, přirozená měna i úbytek resp. přírůstek stěhováním oscilují okolo nuly. Každý rok se v průměru narodí i zemřou dva až tři lidé. Přistěhovalých bylo v průměru 6 – 7, vystěhovalých 7.

Zdroj: vlastní dle dat z ČSÚ

Hustota osídlení Bílska je jedna z nejnižších v oblasti, i ve srovnání s vyššími územními celky, **pouze 17,6 obyv./km²**. **Průměrný věk obyvatel je naopak** ve srovnání s celým SO ORP Vodňany **třetí nevyšší**.

Porovnání vybraných sociodemografických ukazatelů za různé územní celky v roce 2019

Územní celek	Počet obyvatel	Hustota osídlení (obyv./km ²)	Průměrný věk
Město Bílsko	199	17,6	46,1
ORP Vodňany	11 772	66,1	42,3
Jihočeský kraj	644 083	64,0	42,8

Zdroj: vlastní dle dat z ČSÚ

V roce 2011 bylo v Bílsku celkem 97 rodinných domů, 4 bytové a 1 ostatní, ve kterých bylo 126 bytů, z toho 73 obydlených a 53 neobydlených.

Domovní fond v Bílsku v roce 2011		
Období	Obydlené	
	rodinné domy	bytové domy
1919 a dříve	13	-
1920 - 1970	10	1
1971 - 1980	11	1
1981 - 1990	9	1
1991 - 2000	3	-
2001 - 2011	4	-
Obydlené domy celkem	52	4

Zdroj: vlastní dle dat z ČSÚ – SLDB, 2011

Pozn.: Všechna čísla byla převzata ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011, důvod nepřesného součtu není znám (50 resp. 3).

V Bílsku je tedy **neobydlena téměř polovina rodinných domů**, horší situace je pouze v Měkynci, Krajníčku a Pohorovicích. Nejčastějším využitím neobydlených bytů je rekreace, takto je využíváno 37 bytů. **Nejvíce v současnosti obydlených domů bylo postaveno před sto a více lety.** Z domů které byly postaveny za posledních třicet let je obydlených 7.

Příroda a krajina

V krajině dominuje **Bavorovská pahorkatina**, zemědělské plochy a **údolní niva při soutoku tří potoků tj. Bílského, Měkyneckého a Netonického a velká část zalesněného území. Bílský potok vede středem území**, ze západu přitéká **Měkynecký** a od východu **Netonický** a **Brnoušský** potok. **Rybníků je zde méně než v jiných obcích SO ORP Vodňany**, největší z nich je Podcestný rybník. Přestože v území není vymezeno záplavové území, byla obec postižena povodněmi v roce 2002, 2013 a 2019. Krajinu na území obce Bílsko trápí nízká schopnost retence vody a rychlý odtok. Územní plán proto zapracoval návrhy **opatření proti povodním** (např. suchý poldr a protipovodňová hráz západně od Bílska, protipovodňová opatření na Bílském potoce nebo záchytný val nad obcí Netonice). Z protipovodňových opatření je realizován poldr nad obcí Bílsko na Bílském potoce. Po realizaci tohoto poldru je největším ohrožením obce Bílsko Měkynecký potok.

Do východní části obce zasahuje navržený **přírodní park Svobodná hora**. U Netonic je dále **registrovaný významný krajinný prvek**, kterým je soustava dvou bývalých úvozových cest a přilehlých mezí.

Hodnota koeficientu ekologické stability Bílska je 1, je na hranici intenzivně využívaného území a vcelku vyvážené krajiny, viz předchozí skupiny. V porovnání s ostatními obcemi ve SO ORP Vodňany se jedná o vyšší hodnotu, průměr regionu je 0,93. **Výměra biotopů** tedy přírodně hodnotných lokalit je nižší, zaujímá **10 % z výměry obce**. V porovnání s ostatními obcemi SO ORP Vodňany jde o průměrnou hodnotu. Mnoho historických krajinných prvků jako jsou meze a polní cesty s pásy vegetace byly bohužel v minulosti zničeny.

V Bílsku (Pivkovicích a Měkynci) je největší podíl „**velmi málo produkčních půd**“ z celého regionu. V Bílsku se navíc vyskytují velké půdní bloky, které plošně zaujímají značnou část území obce, které by bylo vhodné doplnit o prvky zeleně. Úrodnější půdy na území obce jsou rozmístěny nerovnoměrně, **většina bonitně nejceněnějších půd dle třídy ochrany je v blízkosti sídel. Zemědělská půda** (orná půda, zahrady, ovocné sady, trvalý travní porost) zaujímá rozlohu 691 ha z celkových 1 132 ha, tj. **61 %** což je téměř průměr celého SO ORP Vodňany. **Zahrady zaujímají relativně málo plochy obce 0,7 %**, méně je jich jen v Budyni 0,4 % a Krajníčku 0,6 %. **Lesní pozemky** zabírají plochu 367 ha, tj. **32 %** což je nad průměrem všech obcí ve SO ORP Vodňany, které činí 23 %. **Vodní plochy zaujímají 0,9 %** (10 ha) území obce, což je relativně málo ve srovnání s ostatními obcemi ve SO ORP Vodňany. **Zastavěné plochy 0,8 %** (8,5 ha) **jsou druhé nejnižší** po Měkynci 0,7 %.

Na území Bílska není žádná ekologická zátěž.

Dopravní a technická infrastruktura

Z hlediska dopravní infrastruktury je v obci významná pouze **silnice II. třídy II/140 Písek – Bavorov. Jiná silnice druhé třídy nebo vyšší ani vlak obcí neprocházejí.**

V současné době je v Bílsku vedena **jednotná kanalizace vyvedená do bezejmenné vodoteče** protékající obcí. **Netonice a Záluží mají rovněž jednotnou kanalizaci**, v obou případech **vyvedenou do obecního rybníka**. Všechny obce mají ve stávající územně plánovací dokumentaci navrženou zastavitelnou plochu pro vybudování ČOV.

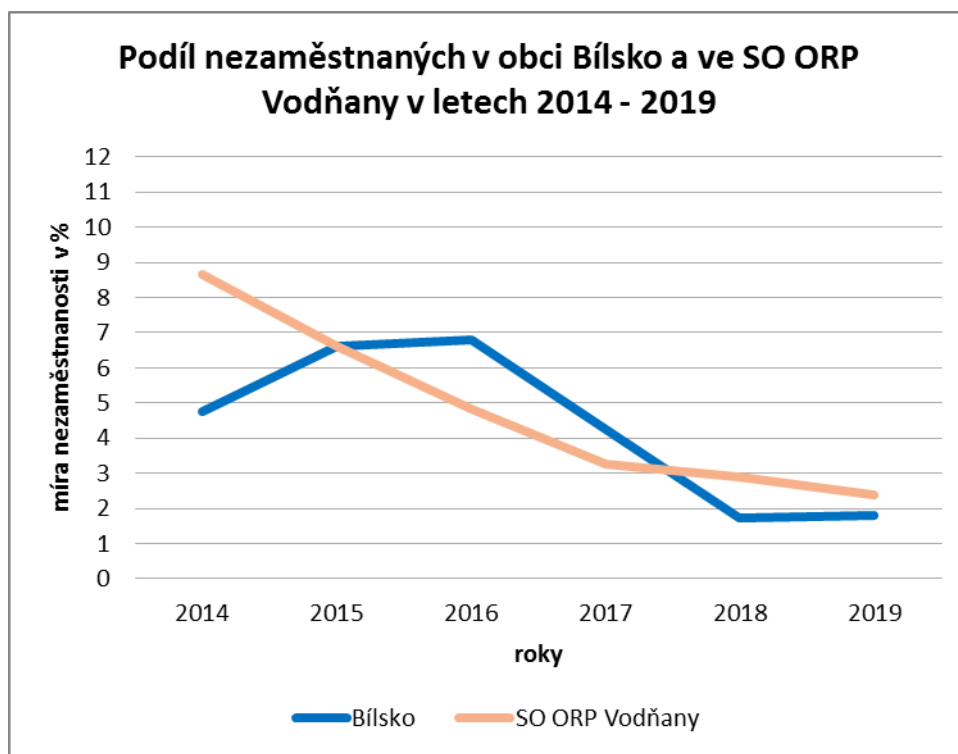
Zásobování objektů vodou je řešeno v části obce veřejným vodovodem, zdrojem vody je vodojem nad obcí, který je zásobován vodou z vlastních vrtů. Ve zbytku obce **vlastními studněmi**. **Několik objektů v sídlech Netonice a Záluží je napojeno na vodovod, který byl vybudován pro potřeby zemědělských družstev.**

Sídla nejsou napojena na plynovod.

Celým územím prochází **trasa vysokého napětí (VN)**, sídla jsou zásobena elektrickou energií z této trasy VN.

Ekonomické a hospodářské podmínky

Pracovní příležitosti v území jsou v podstatě jen v zemědělství. Zemědělské areály jsou umístěny v obci a jejích místních částech. V Bílovicích je využíván areál zemědělské výroby dnes obhospodařovaný podnikem Pivkovice a.s., vedle toho v obci hospodaří kozi farma rodiny Špatných a farma Josefa Hraběte v Netonicích. **Obyvatelé, kteří v zemědělství nepracují, jsou nuceni za pracovními příležitostmi každodenně dojíždět.** V roce 2011 bylo v Bílsku celkem **83 ekonomicky aktivních obyvatel. Míra nezaměstnanosti byla v roce 2019 velmi nízká pouze 1,8 %**, což je o 0,6 % nižší než nezaměstnanost celého SO ORP Vodňany.

Zdroj: vlastní dle dat z ČSÚ

V roce 2018 bylo v Bílsku registrováno celkem **19 podniků se zjištěnou aktivitou**. Nejvíce jich je ve skupině zemědělství, lesnictví a rybářství.

V obci převládají dle právních forem fyzické osoby (16) nad právnickými (3), především **fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona (14)** což je stejné jako v ostatních obcích SO ORP Vodňany.

Z obce v roce 2011 vyjíždělo do zaměstnání celkem 28 obyvatel. Nejčastějším cílem těchto vyjíždějících byly jiné obce okresu, na rozdíl např. od Bavorova, kde lidé nejčastěji vyjíždějí do jiného okresu v rámci kraje. V rámci obce nevyjíždí do zaměstnání nikdo. Naopak do Bílska dojížděl **1 zaměstnanec**. Do škol vyjíždějí žáci, studenti a učni pouze mimo obec, v obci žádná škola není.

Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Bílsko v roce 2011

Vyjíždějící celkem	50
Vyjíždějící do zaměstnání	
celkem	28
v rámci obce	.
do jiné obce okresu	22
do jiného okresu kraje	5
do jiného kraje	1
zahraničí	.
Vyjíždějící do školy	
celkem	22
v rámci obce	.
mimo obec	22

Zdroj: vlastní dle dat z ČSÚ, Sčítání lidu, domů a bytů 2011.

Pozn.: ležatá čárka (pomlčka) na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

I.I.) Hodnoty v území

Přírodní

- **Významné krajinné prvky (VKP):** dva VKP registrované v Netonicích – soustavy bývalých úvozových cest a přilehlých mezí

- **Územní systém ekologické stability (ÚSES)**

Regionální biokoridor ÚSES: RBK 373: Helfenburk - Hrad

Lokální biocentrum ÚSES: 373 Nad Budyní, 417 Netonice, 420 Záluží, 421 Za Vaňatovými

Lokální biokoridor ÚSES: 583 Radovec 584 Pod Knížecím Kamenem, 641 Netonický a Bílský potok, 642 Chmelovka, 643 Bílský potok pod Kořenským rybníkem, 644 Varta, 645 Bílský potok pod Bílskem

Interakční prvek ÚSES: IP 366: Huminec, IP 367: Záluží, IP 368: Na Škrabotech, IP 369: Za Zálužím, IP 370: Za Zálužím, IP 371: Hanzlů vršek, IP 372: Měkynecký potok, IP 373: U Bílska, IP 37: Brňoušský potok, IP 382: Pocestný rybník

- **Ostatní:** Vodní zdroje pro zásobování pitnou vodou, Vodní útvary povrchových a podzemních vod, vodní nádrže, Dobývací prostory, Chráněná ložisková území, Ložisko nerostných surovin - **viz charakteristika obce.**

Kulturní

- **Nemovitě národní kulturní památky a nemovitě kulturní památky**

Nemovitá kulturní památka: venkovská usedlost čp. 25, boží muka a kostel sv. Jakuba Většího v Bílsku a kaple sv. Jana Nepomuckého v Záluží

Objekt a soubor v památkovém zájmu: venkovská usedlost čp. 17 v Bílsku, boží muka v Záluží

- **Urbanistické a krajinné hodnoty**

Místo významné události: pietní místo – pamětní deska 1. světové války

Místo vyhlídky: dva vyhlídkové body v Netonicích

- **Architektonicky nebo urbanisticky cenné stavby nebo soubory staveb**

Architektonicky významný objekt – soubor: dva statky – lidová architektura a bývalá fara v Bílsku, statek – lidová architektura v Záluží, statek – lidová architektura v Netonicích

Civilizační - Pozemní komunikace, Železniční dráhy, Cyklostezky, cyklotrasy, Turistické trasy

- **viz charakteristika obce.**

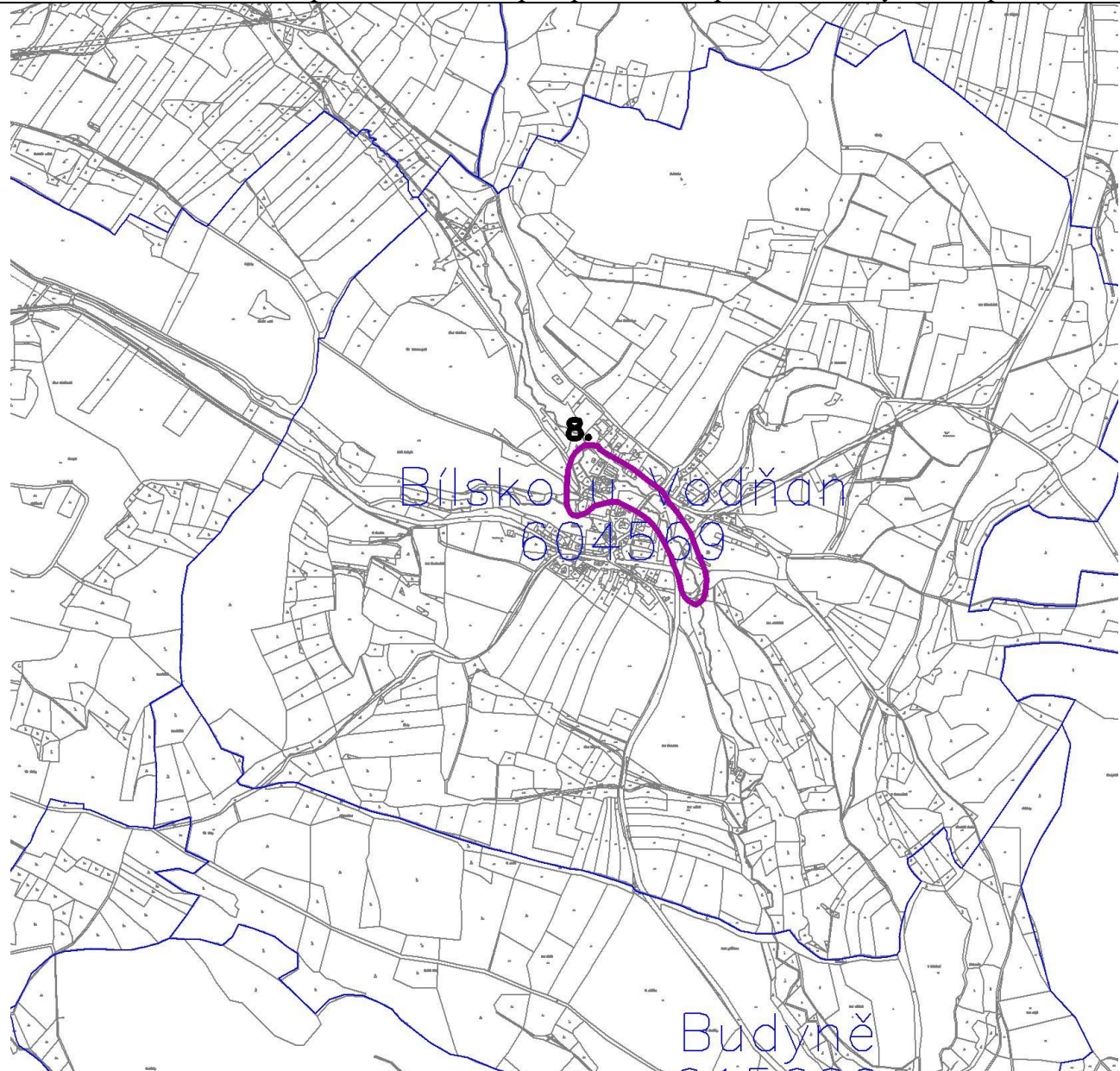
II.) Pozitiva a negativa v území

POZITIVA	NEGATIVA
<ul style="list-style-type: none"> - blízkost dalších regionálních center i krajského města - prostorové a funkční uspořádání typické pro menší vesnice – žádné stavby, které by narušovaly venkovský ráz, dominantní jsou pouze zemědělské areály, které k vesnicím patří - přirozená měna okolo nuly - v území se nenachází žádné významný zdroj znečištění - neexistence starých ekologických zátěží - vyšší hodnota koeficientu ekologické stability ve srovnání s ostatními obcemi - druhý nejnižší podíl zastavěných ploch ve SO ORP Vodňany - vyšší podíl lesních pozemků - občanská vybavenost je mírně vyšší ve srovnání s ostatními podobně lidnatými obcemi v regionu - blízkost Bavorova s vyššími službami - dobrá dostupnost veřejné infrastruktury - silnice II. třídy - kanalizace ve všech sídlech - vodojem zásobovaný vodou z vlastních vrtů - velmi nízký podíl nezaměstnaných - cyklotrasa avšak po silnici II. třídy s hustým provozem - nízká kriminalita - dva objekty požární ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> - stagnace rozvoje v Netonicích a Záluží ve spojení s vymíráním obyvatelstva - úbytek počtu obyvatel - téměř 3x méně obyvatel než v roce 1921 - třetí nejstarší průměrný věk - mírně negativní migrační saldo - téměř polovina rodinných domů není obydlená - snižování počtu nově postavených nebo rekonstruovaných domů - nízká retenční kapacita vodních toků a ploch - výskyt lokálních záplav při silných deštích - zdravotní stav lesního fondu - naddimenzované zastavitelné plochy pro bydlení (600 %) - problémy se zrychleným odtokem vod ze zemědělských pozemků a z povodí - zvýšený hluk a prašnost vlivem dopravy a spalováním pevných paliv - nárůst intenzity automobilové dopravy - oblast se středním radonovým indexem - velké množství nekvalitních půd, nejkvalitnější půdy se nacházejí v blízkosti sídel - území není obsluhováno vlakem - vodovodní řad jen v částech sídel - omezování spojů hromadné dopravy - pracovní příležitosti v obci v podstatě jen v zemědělství - nevyužívané brownfield - poloha mimo oblast hlavních turistických cílů - malé využití turistického a rekreačního potenciálu - nedostatečný přístup ke Skočickému hradu - neuspořádaný a neupravený stav některých částí obce - riziko povodní, záplavová zóna však vymezena není - neexistence ČOV

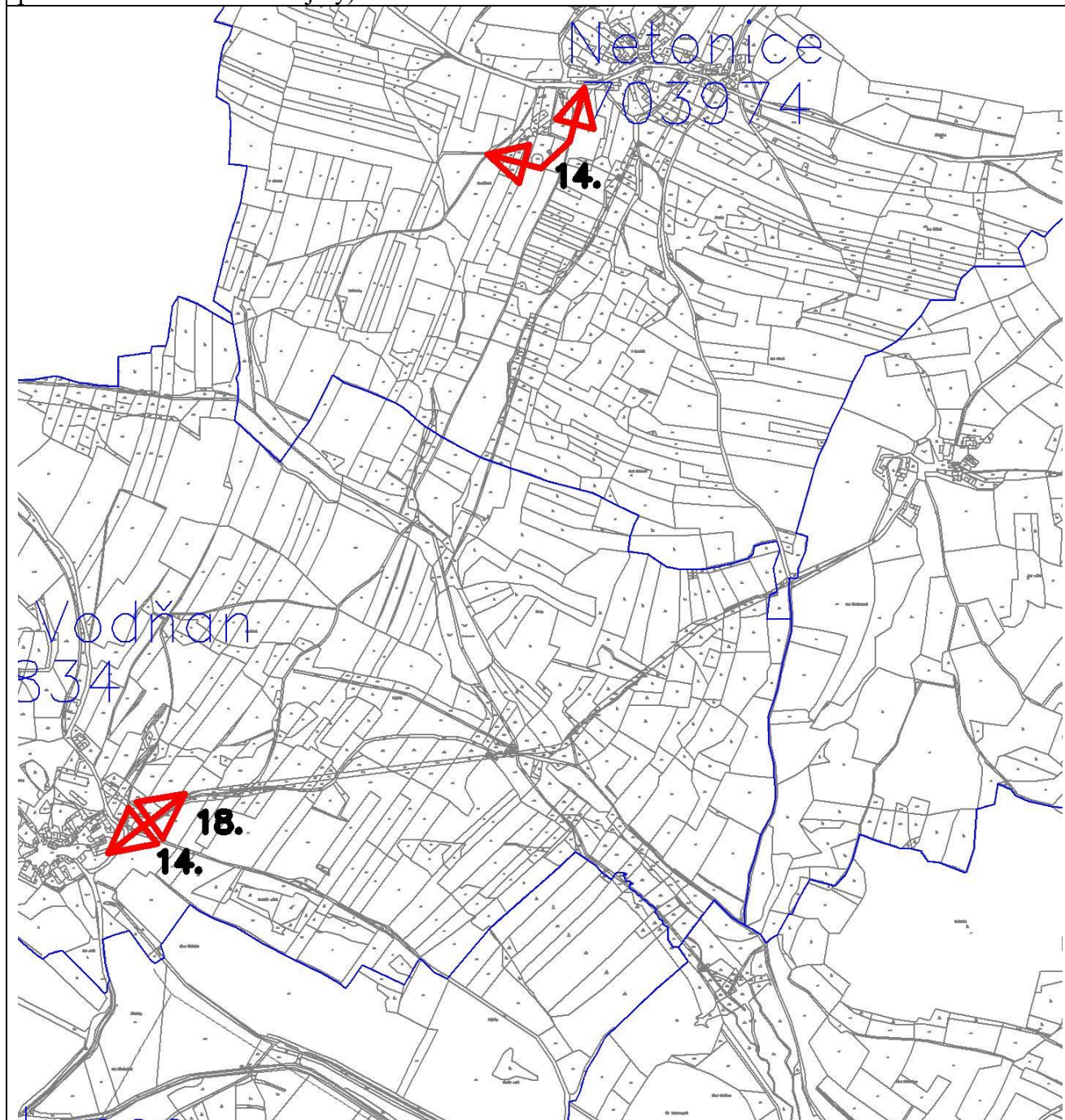
III.) Zjištění a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území

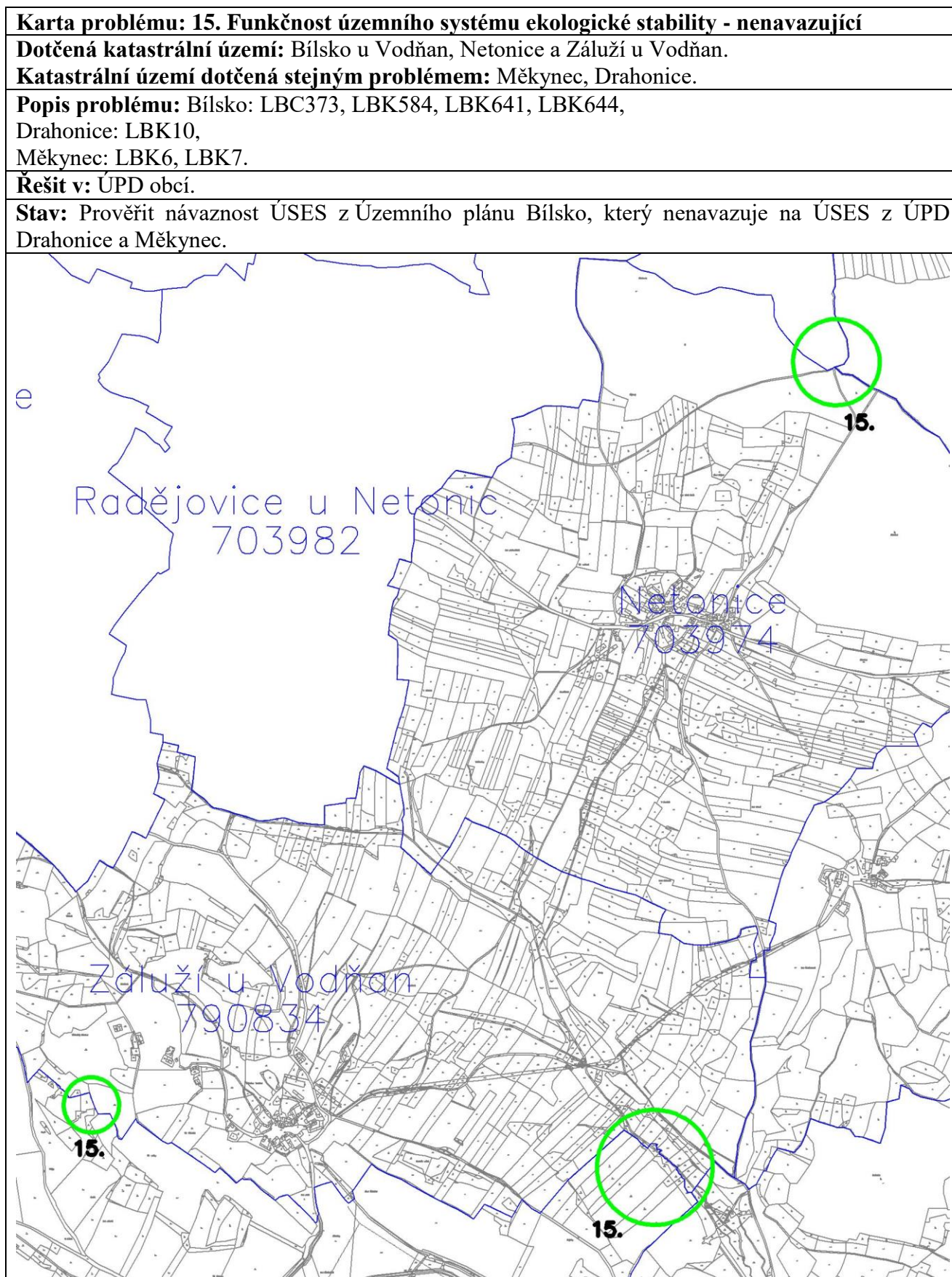
- **JZ-3** – Bílsko (kat. úz. Záluží u Vodňan) záměr obce na realizování projektu „Hektárek“. Jedná se o vybudování objektů, jejichž součástí je cca 1-2 ha zemědělské půdy určené k samozásobitelství. Lokalita byla vytypovaná z důvodu, že se zde již nacházejí 4 samoty a jednalo by se o vhodné doplnění – **neprověřeno, jedná se o záměr obce.**

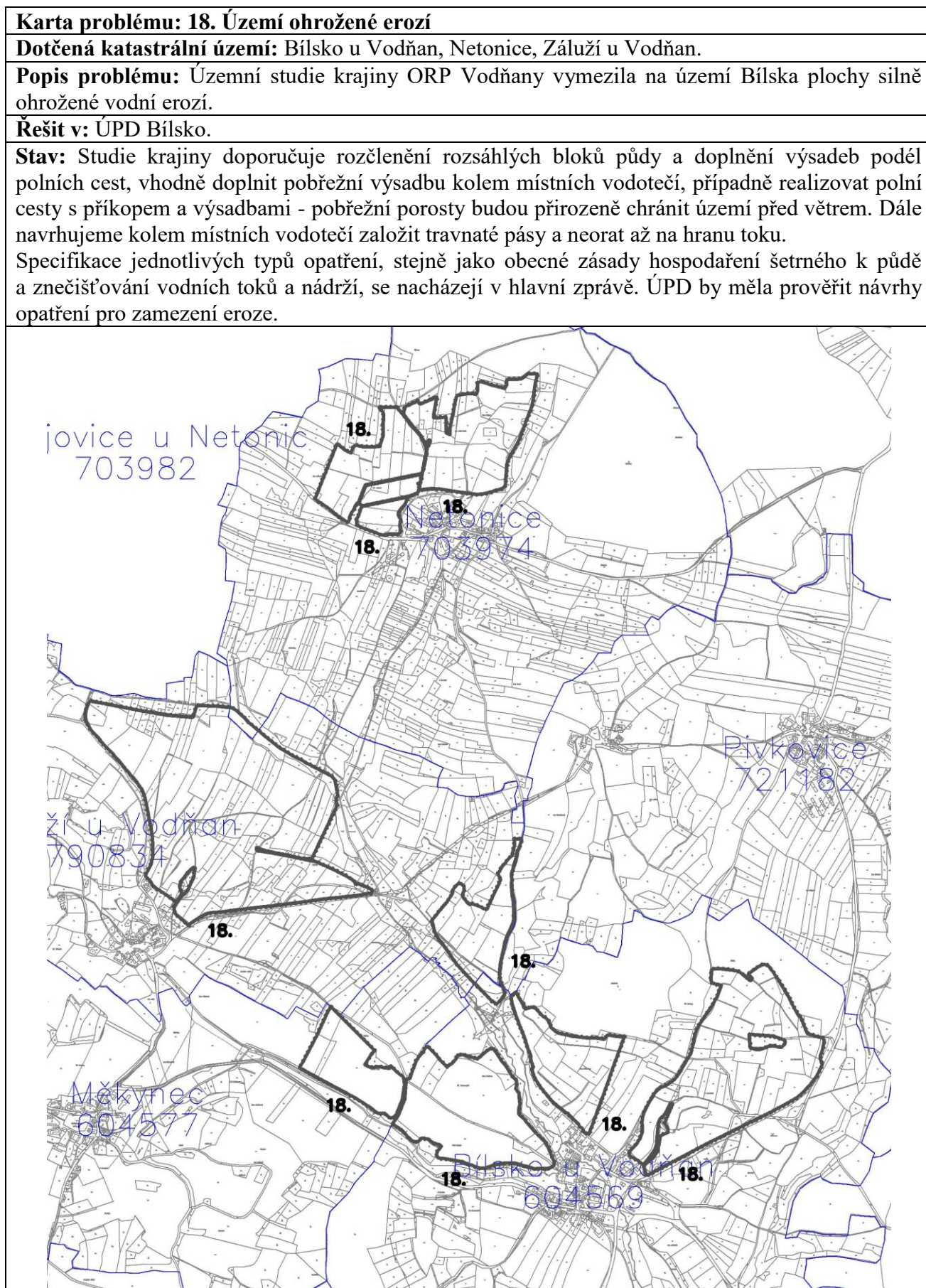
IV.) Určení problémů k řešení v ÚPD

Karta problému: 8. Zastavěné území ohrožené záplavou z ostatních toků
Dotčená katastrální území: Bílsko u Vodňan.
Katastrální území dotčená stejným problémem: Měkynece.
Popis problému: Řešené území má nízkou retenční schopnost, proto za trvalejšího nebo silného deště v území mohou vznikat lokální záplavy z důvodu nevhodného obhospodařování zemědělských pozemků, nízká kapacita vodotečí zapříčiněná jejich zanedbanou údržbou atd.. Záplava se v Bílsku dříve vyskytovala na Bílském potoce (Svinětice, Bílsko, Budyně), po vybudování protipovodňových opatření na tomto toku je v současnosti největším problémem záplava na Měkyneckém potoce (Měkynece, Bílsko).
Řešit v: ÚPD obcí.
Stav: Provéřit v Územním plánu Bílsko nová protipovodňová opatření na Měkyneckém potoce.

Karta problému: 14. Negativní rozhraní výrobních areálů
Dotčená katastrální území: Netonice a Záluží.
Popis problému: Negativní rozhraní zemědělských areálů v Netonicích a Záluží
Řešit v: ÚPD Bílsko.
Stav: Provéřit v Územním plánu Bílsko změnu regulativu plochy výroby a skladování upravující přechod mezi zemědělským areálem a volnou krajinou (např. podmínka vybudování zeleného pásu podél areálu směrem do krajiny).

IV.I.) Ostatní problémy nevyznačené v grafice

- **Naddimenzované zastavitelné plochy pro bydlení (600 %), snižování počtu nově postavených nebo rekonstruovaných domů, úbytek obyvatel, stárnoucí populace** – prověřit v Územním plánu Bílsko možnost změnit tento negativní trend převymezením zastavitelných ploch pro bydlení v ÚPD obce.
- **Chybějící čistírna odpadních vod v Bílsku** – Z hodnocení standardu dostupnosti vybrané veřejné infrastruktury vyplývá, že v Bílsku chybí čistírna odpadních vod, proto by bylo vhodné prověřit její zřízení.